

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: KK-6Csp/134/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8422201993
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Bašťová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8422201993.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Luciou Bašťovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom Mýtna 48, P. O. BOX 205, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. XX, o zaplatenie sumy 967,97 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu **z a m i e t a**.
- II. Žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu spoločnosť Všeobecná úverová banka, a. s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO:31 320 155 žalobou doručenou Okresnému súdu Kežmarok dňa 26.10.2022 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 967,97 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.03.2020 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding a. s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO:35 923 130 z titulu zlúčenia uvedenej spoločnosti s D., E.. Právny predchodca žalobcu so žalovaným uzatvorili dňa 02.08.2019 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému pôžičku vo výške 922,50 eur na kúpu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve (čierna technika). Kúpna cena tovaru bola 922,50 eur. Žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu vo výške 0,- eur a na zvyšok kúpnej ceny mu právny predchodca žalobcu poskytol predmetnú pôžičku. Účelom zmluvy bolo poskytnutie pôžičky na zakúpenie tovaru na základe vlastného výberu žalovaného. Právny predchodca žalobcu uviedol, že žalovaný sa s podmienkami zmluvy a ich obsahom oboznámil, čo potvrdil vlastnoručným podpisom. Pôžičku sa zaviazal splácať v 70 mesačných splátkach v sume 20,- eur, až do celkovej sumy pôžičky vo výške 1.400,- eur. Do podania žaloby uhradil sumu 40,- eur. Keďže porušil svoju povinnosť splácať pôžičku, bol vyzvaný na úhradu dlžných splátok predžalobnou upomienkou zo dňa 26.01.2020 a zároveň upozornený na možnosť predčasného zosplatnenia úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo, dňa 19.03.2020 právny predchodca žalobcu úver zosplatnil v súlade s článkom 10.2 zmluvných podmienok a žalovaného na to upozornil listom zo dňa 22.03.2020. Celkový dlh žalovaného predstavuje sumu 967,97 eur, z ktorej si žalobca uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou s bežnou dobou doručenia 5 dní. Ku dňu podania žaloby mal žalovaný podľa prehľadu splátok uhradiť sumu 1.007,97 eur, pričom uhradil iba sumu 40,- eur, a preto jeho dlh činí 967,97 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.03.2020 do zaplatenia.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení právny predchodca žalobcu označil a predložil zmluvu o spotrebiteľskom úvere spolu so zmluvnými podmienkami a splátkovým kalendárom zo dňa 02.08.2019 s prílohami, prehľad splátok a úhrad, predžalobnú upomienku zo dňa 26.01.2020 spolu s kópiou doručky a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.03.2020.

4. Súd o podanej žalobe rozhodol v skrátenej konaní vydaním platobného rozkazu č. k. 6Csp/134/2022-38 zo dňa 16.11.2022, ktorý sa nepodarilo žalovanému doručiť do vlastných rúk, a preto bol uznesením č. k. 6Csp/134/2022-60 zo dňa 29.03.2023, právoplatným dňa 03.04.2023 zrušený.

5. Žalovanému bola žaloba s prílohami spolu s uznesením na vyjadrenie sa k žalobe doručená do vlastných rúk postupom podľa § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril.

6. Podaním doručeným súdu dňa 09.05.2023 právny predchodca žalobcu - D. F. G., E. navrhol zmenu sporových strán na strane žalobcu a žiadal, aby súd pripustil do konania vstup spoločnosti Intrum Slovakia, s.r.o. namiesto doterajšieho žalobcu, a to z dôvodu, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok bola pohľadávka doterajšieho žalobcu ako postupcu voči žalovanému ako dlžníkovi, postúpená tejto spoločnosti ako postupníkovi. Súd uznesením zo dňa 17.05.2023 vyhovel návrhu žalobcu a pripustil zmenu strán sporu na strane žalobcu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.05.2023.

7. Súd žalobcu prostredníctvom jeho právneho zástupcu v priebehu sporu vyzval na doplnenie skutkových tvrdení podľa § 150 ods. 2 Civilného sporového poriadku týkajúcich sa skúmania bonity žalovaného pred uzavretím zmluvy, vrátane predloženia všetkých dokladov a výstupov, ktorými bola overovaná jeho bonita, a to aj s poukazom na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere na kúpu čiernej techniky bola uzatvorená dňa 02.08.2019 a predtým dňa 28.11.2018 bola so žalovaným uzatvorená taktiež zmluva o spotrebiteľskom úvere na kúpu čiernej techniky, pričom ani k jednej zo zmlúv neboli predložené žiadne doklady preukazujúce pomery žalovaného a v zmluve zo dňa 02.08.2019 neboli zohľadnené ani splátky úveru zo zmluvy zo dňa 28.11.2018, ktorá trvala 81 mesiacov, a teda v čase poskytnutia tohto úver ešte predchádzajúci úver nebol splatený. Taktiež ho vyzval na predloženie výzvy adresovanej žalovanému preukazujúcej splnenie podmienok postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

8. Na výzvu súdu žalobca reagoval písomným podaním doručeným súdu dňa 12.06.2023, v ktorom vo vzťahu k overovaniu bonity žalovaného poukázal na to, že občiansky preukaz žalovaného nebol žiadnym spôsobom odcudzený a žalovaný spíňal štandardné riskové podmienky. Podpisom zmluvy prehlásil, že všetky uvádzané údaje sú pravdivé a že ku dňu podpisu zmluvy mu neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jeho záväzku. Keďže tieto vyhlásenia sú súčasťou uzatvorenej zmluvy, žalovaný mal možnosť sa s podmienkami plnenia oboznámiť a tieto nerozporoval. Zmluvné podmienky boli aj žalovaným riadne podpísané. Žalovaný zároveň z titulu zamestnanca preukázal výšku jeho mesačného príjmu za posledné tri mesiace vo výške 700,- eur. Vzhľadom na nim uvedené hodnoty bola stanovená výška mesačnej splátky v najnižšej možnej miere na sumu 20,- eur. Na splácanie tak nízkej splátky pri priemernej čistej mesačnej mzde vo výške 700,- eur by nemala mať vplyv ani skutočnosť, že žalovaný mal už uzatvorenú jednu zmluvu zo dňa 28.11.2018 o spotrebiteľskom úvere na kúpu čiernej techniky- notebooku, kde splátka úveru predstavovala taktiež najnižšiu možnú hranicu, a to 15,- eur. Žalovaný spočiatku riadne hradil predpísané splátky oboch úverov, pričom žalobca nemá dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy znemožnili žalovanému riadne splácať poskytnutý úver a o týchto ani nemohol mať vedomosť. Sám žalovaný právneho predchodcu žalobcu žiadnym spôsobom neinformoval o zmene finančných pomerov, ktoré by mu znemožnili riadne splácanie poskytnutého úveru a taktiež nepožiadaval o prípadné zníženie mesačnej splátky, ktorú by bolo možné posúdiť a dohodnúť so žalovaným nové podmienky splácania. Žalovaný právneho predchodcovi neposkytol ani žiadne ďalšie údaje o prípadných platných záväzkoch. Podľa žalobcu nie len veriteľ má povinnosť v zmysle ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. ale z ust. § 7 ods. 2 vyplýva povinnosť aj spotrebiteľovi. Veriteľ si preto vyžiadaval od žalovaného súhlas s použitím jeho osobných údajov za účelom preverenia jeho úverovej histórie v Nebankovom registri klientskych informácií ako aj s cieľom preverenia existencie jeho pracovného pomeru v Sociálnej poisťovni. Keďže podľa žalobcu zdroj príjmu a schopnosť splácať predmetný úver boli preukázateľne preverené, nemohlo dôjsť k hrubému porušeniu povinnosti skúmania

bonity žalovaného sankcionovanému bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru podľa § 7 zákona č. 129/2010 Z. z.

9. Nakoľko hodnota spotrebiteľského sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- eur, súd prejednal a rozhodol vec bez nariadenia pojednávania, pretože v konaní išlo iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán neboli sporné a o veci bolo možné rozhodnúť len na základe predložených listinných dôkazov v súlade s § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 04.08.2023, miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli v súlade s § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku oznámené na úradnej tabuli súdu vyvesením dňa 13.06.2023 a súčasne na webovej stránke súdu. Strany sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

10. Súd po oboznámení sa s obsahom žaloby, vyjadrením žalovaného a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, ktoré tvoria súčasť spisu a vykonanie ktorých nebolo žalovaným namietané ani spochybnené a ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné, zistil nasledovný skutkový stav:

11. Z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere predloženej žalobcom súd zistil, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 02.08.2019 písomnú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru žalovanému vo výške 922,50 eur na kúpu tovaru – čierna technika - notebook s akontáciou 0,- eur. Žalovaný mal tento úver podľa zmluvy splátiť 70 mesačnými splátkami vo výške 20,- eur splatnými vždy k 20. dňu v mesiaci s prvou splátkou splatnou dňa 20.09.2019, pričom v zmluve je uvedené, že celková čiastka je 1.400,- eur, celkové náklady spotrebiteľa 477,50 eur. Doba trvania zmluvy bola 70 mesiacov, alebo do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy. Súčet žalovanému poskytnutej sumy 922,50 eur a celkových nákladov spotrebiteľa vo výške 477,50 eur zodpovedá sume uvedenej ako celková čiastka, t. j. sume 1.400,- eur. Ročná úroková sadzba uvedená v zmluve bola 16,62 % s tým, že ide o sadzbu fixnú a ako RPMN je tam uvedené 16,62 %. Zmluva bola podpísaná dňa 02.08.2019.

12. Vo formulári zmluvy je v úvodnej časti obsahujúcej údaje o klientovi uvedené, že pri uzavretí zmluvy klient predložil z dokladov len občiansky preukaz (číslo ID). Je tam uvedené, že je slobodný, nemá žiadne vyživované osoby a že výška jeho vyživovacej povinnosti je 0,- eur a jeho pracovné zaradenie je zamestnanec s trvalým bydliskom v C., typ bývania u rodičov/u detí, s tým, a že jeho súčasná adresa je H. X/X. V rámci údajov o jeho zamestnaní a finančnej situácii je uvedený názov zamestnávateľa I. H. E., IČO: 31 638 708, na dobu neurčitú a čistý príjem za posledné tri mesiace, a to: za posledný mesiac 700,- eur, za predposledný mesiac 700,- eur a za predpredposledný mesiac 700,- eur. Priemerný čistý mesačný príjem je uvedený vo výške 700,- eur. Potom sú tam políčka pre údaje týkajúce sa podnikania, ktoré sú prázdne.

13. Priamo z obsahu zmluvy nevyplýva, žeby od žalovaného bolo vyžadované dokladovanie jeho pomerov nejakými dokumentmi a dôkazmi, zmluva na žiadne takéto dokumenty neodkazuje ani ich nespomína. V zmluve sa uvádza len to (časť VI. Vyhlásenie klienta) - klient prehlasuje, že všetky vyššie uvedené údaje týkajúce sa klienta sú úplné a pravdivé....klient berie na vedomie, že banka je oprávnená si overiť tieto údaje za účelom posúdenia schopnosti splácať úver a zistenia ďalších informácií, ktoré bude považovať v súvislosti so schválením tejto zmluvy za nevyhnutné. Z právnym predchodcom žalobcu predloženej dokumentácie vyplýva, že v rámci príloh zmluvy boli obsiahnuté už len Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere a Informácia o RPMN, Informácia o finančnom sprostredkovaní, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, klientom podpísaná Zmluva o poskytnutí služieb a udelenie súhlasu v zmysle zákona o ochrane osobných údajov.

14. Z prehľadu splátok a úhrad k úverovej zmluve číslo XXXXXXXX predloženého právnym predchodcom žalobcu súd zistil, že žalovaný uhradil sumu 40,- eur, a to v dvoch splátkach dňa 15.10.2019. Žiadne ďalšie splátky neuhradil. Dňa 19.03.2020 je zaznamenané zosplatenie úveru vo výške 887,97 eur. Po zosplatení úveru žalovaný žiadnu sumu neuhradil.

15. Predžalobnou upomienkou zo dňa 26.01.2020 pôvodný veriteľ oznámil žalovanému, že na zmluve zo dňa 02.08.2019 eviduje nedoplatok na splátkach v celkovej výške 60,- eur, ktorý žiada bezodkladne uhradiť s tým, že ak do 05.03.2020 nedôjde k úhrade, bude oprávnený úver zosplatiť. Podľa predloženej kópie doručky na čl. 27 spisu prevzal žalovaný predžalobnú výzvu dňa 31.01.2020. Listom označeným

ako Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.03.2020 pôvodný veriteľ žalovanému oznamoval, že jeho dlh z úverovej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu naraz.

16. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 a 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník znení účinnom ku dňu 02.08.2019 (ďalej len Občiansky zákonník) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 02.08.2019 (ďalej len zákon č. 129/2010 Z. z.) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľností určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

20. Podľa § 1 ods. 8 zákona č. 129/2010 Z. z. ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

21. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

22. Podľa § 7 ods.1 zákona č. 129/2010 Z. z. veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

23. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom

24. Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver ziskovať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

25. Podľa § 7 ods. 16 zákona č. 129/2010 Z. z. veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretné a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

26. Podľa § 7 ods. 17 zákona č. 129/2010 Z. z. vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

27. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

28. Podľa § 15 zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o viazanom spotrebiteľskom úvere je zmluva o spotrebiteľskom úvere, v ktorej sa dojednáva spotrebiteľský úver výhradne na financovanie zmluvy o kúpe konkrétneho tovaru alebo poskytnutí konkrétnej služby, pričom tieto dve zmluvy tvoria obchodný celok.

29. Medzi stranami sporu neboli žiadne pochybnosti a žalobca to ani nepopieral, že spor vznikol zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi obchodníkom pri výkone jeho obchodnej činnosti (poskytovanie úverov) a žalovaným ako spotrebiteľom jeho úveru, t. j. že ide o spotrebiteľskú zmluvu a že sporný vzťah sa má posúdiť podľa predpisov upravujúcich spotrebiteľské vzťahy. Medzi stranami nebolo sporné ani uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na skutočnosť, že veriteľom, s ktorým žalovaný uzavrel úverovú zmluvu, bola obchodná spoločnosť Všeobecná úverová banka, a. s. a vzhľadom na tvrdenie žalobcu, že pohľadávka voči žalovanému mu bola postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok, súd sa prioritne zaoberal problematikou aktívnej vecnej legitímácie, keďže v prípade preukázania hrubého porušenia povinnosti veriteľa posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. už nebude podstatné skúmať, či by sa jednalo aj o prípad bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 zákona. Zodpovedanie otázky aktívnej vecnej legitímácie súdom je nevyhnutné vždy, a to ex offio, teda aj bez námietky a bez ohľadu na postoj žalovaného (viď napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/83/2017 alebo 18Co/101/2017).

30. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení ku dňu postúpenia pohľadávky, t. j. dňa 20.04.2023 práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a
b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

31. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a
a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a
b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

32. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

33. Z citovaných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch jasne vyplýva zákonná podmienka postupiteľnosti pohľadávky v podobe splatnosti postupovanej pohľadávky, pričom podľa názoru súdu táto zákonná podmienka v tomto spore splnená nebola.

34. Medzi stranami nebolo sporné uzavretie zmluvy, čerpanie úveru na kúpu tovaru vo výške 922,50 eur a ani úhrada sumy 40,- eur. Právny predchodca žalobcu však žalovanému poskytol úver bez toho, aby preukázal skúmanie bonity žalovaného, hoci sám tvrdil, že žalovaný z titulu zamestnanca preukázal výšku mesačného príjmu za posledné tri mesiace vo výške 700,- eur a vzhľadom k tomu mal možnosť splácať úver v najnižšej možnej miere sumou 20,- eur, pričom podľa neho na splácanie tak nízkej splátky pri priemernej čistej mesačnej mzde vo výške 700,- eur by nemala mať vplyv ani skutočnosť, že žalovaný mal už uzatvorenú jednu zmluvu zo dňa 28.11.2018 o spotrebiteľskom úvere na kúpu čiernej techniky- notebooku, kde splátka úveru predstavovala taktiež najnižšiu možnú hranicu, a to 15,- eur. Či veriteľ povinnosť skúmať bonitu žalovaného riadne a v súlade so zákonom splnil musí súd rozhodujúci o žalobe veriteľa o plnenie zosplatennej istiny, úrokov a ostatného príslušenstva z úveru skúmať vždy. Už v rámci predbežného právneho posúdenia súdom tak vzišla otázka splnenia zákonnej povinnosti stanovenej v § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., na preukázanie ktorej aj súd vyzval žalobcu. Medzi stranami sa tak stala sporná skutočnosť, či bol právny predchodca žalobcu vôbec oprávnený poskytnúť žalovanému úver v takej výške vzhľadom k skúmaniu jeho bonity, a teda k schopnosti tento úver splácať. Zásadnou a prioritnou otázkou pre rozhodnutie o posúdení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu podľa § 11 ods. 2 cit. zákona je hrubé porušenie povinnosti veriteľa posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., keďže porušenie tejto povinnosti veriteľa má okrem samotnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru aj ďalší podstatný zákonný dôsledok, a to, že veriteľ v takom prípade nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

35. Vychádzajúc z § 7 ako aj § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. je povinnosťou veriteľa pri posúdení úverovej schopnosti klienta brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobo ochorie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z

informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domacom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 32Csp/132/2020 z 11.03.2021).

36. K hodnoteniu bonity klienta sa vyjadril aj Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 23.09.2020 sp. zn. 2CoCsp/20/2020, podľa ktorého cit.: „Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.“

37. Aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ jasne vyplýva povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 5. marca 2020 vo veci C-679/2018 (OPR-Finance s.r.o. proti GK) podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvolať dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

38. V prejednávanej spore zo žiadnych žalobcom predložených dôkazov nevyplýva zisťovanie informácií o bývaní žalovaného, o jeho zamestnaní u zamestnávateľa I. H. E., ako aj o jeho finančnej situácii. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že právny predchodca žalobcu – banka vychádzal pri poskytovaní úveru iba z občianskeho preukazu. Žiadne ďalšie doklady preukazujúce príjmy a výdavky žalovaného neboli právnym predchodcom žalobcu vyžadované ani doložené. Právny predchodca žalobcu tak nepožadoval od žalovaného predloženie dokumentov na preukázanie príjmov a výdavkov žalovaného, ale postačili mu iba osobné vyhlásenia žalovaného o jeho osobných, zárobkových a majetkových pomeroch, ktoré následne právny predchodca žalobcu uviedol v zmluve. Prítom v zmluve nie sú uvedené žiadne mesačné výdavky žalovaného (napr. splátky úverov, hypoték, lízingov), ani iné výdavky napr. na bývanie. Dostatočnými informáciami dokladujúcimi schopnosť spotrebiteľa splácať nie sú považované informácie získané výlučne od spotrebiteľa. Odborná starostlivosť predpokladá údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, overiť, resp. objektívne preukázať napr. potvrdením zamestnávateľa dlžníka o zdroji jeho príjmu, potvrdením o daňovej povinnosti a pod. Dôležitú úlohu zohráva aj povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie akými sú napríklad štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime, priemerných výdavkoch obyvateľstva a pod. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie len tvrdými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (pozri rozsudok NS ČR z 25.07.2018, sp. zn. 33 Cdo 2178/2018).

39. V priebehu konania žalobca riadne nepreukázal, že by jeho právny predchodca s odbornou starostlivosťou zisťoval príjmy a zadlženosť žalovaného, a teda jeho schopnosť platiť poskytnutý úver. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by jeho právny predchodca prihliadal na údaje z akejkoľvek príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať

spotrebiteľský (napr. preverenie cez Sociálnu poisťovňu, register bankových úverov, preverenie exekúcií a podobne). Neuniesol teda dôkazné bremeno na preukázanie splnenia svojej povinnosti. Právny predchodca žalobcu pri uzatváraní úverovej zmluvy nepostupoval s náležitou odbornou starostlivosťou, keďže pri absencii dokladov a bez preverenia v príslušných registroch, ktoré by riadne preukázali údaje o pomeroch žalovaného, mu aj napriek tomu poskytol úver.

40. Navyše, zo strany žalobcu nebol podaný žiadny dôkaz ani o tom, že by právny predchodca preveril výdavky žalovaného súvisiace s peňažnými záväzkami, chodom domácnosti a živobytím, pričom nie je možné vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa. Zákon o spotrebiteľských úveroch jasne a zreteľne stanovuje veriteľovi povinnosť preveriť údaje nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa. V tomto prípade právny predchodca žalobcu nielenže žiadnym spôsobom nepreveril výdavky žalovaného, ale ani nepožadoval od žalovaného uvedenie akejkoľvek výšky výdavkov. V zmluve o spotrebiteľskom úvere absentujú akékoľvek údaje o výdavkoch žalovaného, vrátane výdavkov na bežný chod domácnosti. Nedôsledne zisťovanie finančných výdavkov a uspokojenie sa s „nulovými“ výdavkami, svedčí o hrubom porušení povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou. Na tomto mieste súd považuje za potrebné zdôrazniť, že len súdu z jeho činnosti, konkrétne z vecí vedených pred ním pod sp. zn. 6Csp/131/2022, 8Csp/136/2022, 8Csp/135/2022, je známe, že žalovaný mal so Všeobecnou úverovou bankou, a. s. uzavreté aj iné zmluvy. Napr. v spore pod sp. zn. 6Csp/131/2022 bol žalovanému poskytnutý viazaný spotrebiteľský úver vo výške 992,39 eur, číslo zmluvy XXXXXXXXXX, pričom v tejto zmluve uzavretej dňa 28.11.2018 sa zaviazal hradiť mesačné splátky vo výške 20,- eur od 20.12.2018 v priebehu 81 mesiacov (do 20.08.2025). Podľa prehľadu splátok k tejto zmluve minimálne do októbra 2019 tieto splátky aj hradil; v spore pod sp. zn. 8Csp/136/2022 bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 1.071,90 eur, číslo zmluvy 21505399, pričom v tejto zmluve uzavretej dňa 19.07.2019 sa zaviazal hradiť mesačné splátky vo výške 20,- eur od 20.08.2019 v priebehu 91 mesiacov. Podľa prehľadu splátok k tejto zmluve uhradil 60,- eur; v spore pod sp. zn. 8Csp/135/2022 bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 1.172,90,- eur, číslo zmluvy XXXXXXXXX pričom v tejto zmluve uzavretej dňa 12.08.2019 sa zaviazal hradiť mesačné splátky vo výške 25,- eur od 20.09.2019 v priebehu 71 mesiacov. Podľa prehľadu splátok k tejto zmluve uhradil 50,- eur. Aj z uvedeného vyplýva, že je absolútne nepravdivý údaj v tomto spore posudzovanej zmluve o spotrebiteľskom úvere, v ktorej nie sú uvedené žiadne mesačné finančné výdavky žalovaného, keďže tieto len podľa vyššie uvedených zmlúv boli minimálne vo výške 65,- eur, pričom je potrebné zdôrazniť, že prvé dve spotrebiteľské zmluvy boli so žalovaným uzavreté pred uzavretím zmluvy dňa 02.08.2019 a tretia krátko po jej uzavretí, dňa 12.08.2019, bez posúdenia jeho bonity. Okrem toho z ďalších konaní vedených pred súdom pod sp. zn. 8Csp/161/2022 a sp. zn. 8Csp/7/2023 mal súd preukázané, že žalovaný ešte pred uzatvorením zmluvy, ktorá je predmetom tohto sporu, mal uzatvorené zmluvy aj s inými veriteľmi, a to v dňoch 07.12.2018 a 15.02.2019 so spoločnosťou BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA a dňa 25.04.2019 so spoločnosťou Ahoj, a. s. Ak by teda právny predchodca žalobca skúmal bonitu žalovaného tak, ako tvrdil, určite by mal túto skutočnosť preukázanú minimálne z úverovej histórie v Nebankovom registri klientskych informácií.

41. Vychádzajúc zo žalobcom predložených dôkazov súd konštatuje, že v danom prípade žalobca poskytol žalovanému v priebehu roku 2019 niekoľko úverov, pričom nepreukázal, žeby mal zistenú a preverenú výšku jeho príjmov a výdavkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch. Povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť splácať spotrebiteľský úver zaťažuje veriteľa (§ 7 ods.1 zákona 129/2010 Z. z.) a spotrebiteľ je povinný potrebné údaje veriteľovi poskytovať na žiadosť veriteľa (§ 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.). Z uvedeného vyplýva, že postupu veriteľa s odbornou starostlivosťou zodpovedá jedine taký postup, kedy by veriteľ sám žiadal (vzhľadom na § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.) príslušné údaje o príjme a výdavkoch a tiež dôkazy na preukázanie, čo žalobca nepreukázal žeby urobil a z ním predložených dôkazov nevyplýva, že by tak bolo učinené. Žalobca nepreukázal ani prihladnutie na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Hoci si v zásade každý veriteľ môže rôzne upraviť svoje podmienky pre poskytnutie úveru a je len na ňom, akú mieru podnikateľského rizika je ochotný v tejto súvislosti podstúpiť, nič to nemení na tom, že vždy a za každých okolností musí byť splnený minimálny zákonom predpísaný štandard posúdenia bonity spotrebiteľa, pričom zákon v § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 považuje posudzovanie

schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom nevykonanie čo i len jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (viď aj rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp. zn.3Co/153/2019).

42. Okresný súd Prešov v rámci skúmania bonity v spotrebiteľských sporoch uviedol, že skúmanie bonity potencionálneho dlžníka je najdôležitejšou predzmluvnou povinnosťou veriteľa a nestačí iba splnenie tejto povinnosti formálne, pohodlným získaním údajov cez rôzne registre od stola, ale veriteľ musí chtiac - nechtiac aktívne vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti (bližšie pozri rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 32 Csp/132/2020 zo dňa 11.03.2021). V priebehu konania žalobca riadne nepreukázal, že by jeho právny predchodca- banka s odbornou starostlivosťou zisťoval príjmy a celkovú zadlženosť žalovaného, a teda jeho schopnosť platiť poskytnutý úver. Právny predchodca žalobcu pri uzatváraní úverovej zmluvy nepostupoval s náležitou odbornou starostlivosťou, keďže pri absencii dokladov, ktoré by riadne preukázali údaje o pomeroch žalovaného, mu aj napriek tomu poskytol úver. K nutnosti riadneho preukázania skúmania bonity spotrebiteľa súd poukazuje aj na ďalšie rozsudky, napr. na rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn.10Csp/62/2019 zo dňa 20.02.2020, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/107/2019 zo dňa 13.02.2020, rozsudok Krajského súdu prešov sp. zn. 19Co/130/2019 zo dňa 27.02.2020 a sp. zn. 3Co/153/2019 zo dňa 10.03.2020.

43. Hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. má v zmysle § 11 ods. 2 tohto zákona za následok to, že predmetný úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Navyše, podľa prvej vety § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver, nie je oprávnený od spotrebiteľa požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Inak povedané, veriteľ nie je oprávnený úver predčasne zosplatiť. Aplikujúc uvedené ustanovenie súd dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu nemohol pre nedôsledné skúmanie bonity žalovaného úver predčasne zosplatiť. Právny úkon právneho predchodcu žalobcu o predčasnom zosplatnení úveru z dôvodu rozporu s ustanovením § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka posúdil ako absolútne neplatný právny úkon.

44. Súd navyše k tomuto poukazuje aj na tú skutočnosť, že právny predchodca žalobcu síce predložil súdu predžalobnú upomienku zo dňa 26.01.2020 s dokladom o doručení, podľa ktorého žalovaný prevzal predžalobnú upomienku dňa 31.01.2020. Predložil tiež oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.03.2020, avšak nepredložil žiaden dôkaz o tom, že toto oznámenie žalovanému skutočne odoslal, resp. doručil do sféry jeho dispozície. Žalobca teda nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by bolo preukázané, žeby právny predchodca žalobcu skutočne doručil žalovanému oznámenie, že vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a vyzval ho k úhrade zosplatennej sumy úveru a kedy sa tak malo stať. Uvedené bolo potrebné preto, lebo bez preukázaného doručenia takéhoto oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a výzvy k úhrade zostatku úveru, žalovaný nemohol o ňom vedieť. Z ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pre účinné zosplatenie sa vyžaduje: 1/ existencia omeškania dlžníka so splácaním úveru dlhšia ako 3 mesiace, 2/ upozornenie dlžníka veriteľom na možnosť zosplatenia úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní pred zosplatením, 3/ doručenie oznámenia o zosplatení úveru dlžníkovi, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne. Žalobca nepreukázal, že by žalovanému doručil predložené oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.03.2020, pričom účinky tohto úkonu nastávajú až doručením (§ 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

45. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že právny predchodca žalobcu nepostupoval s dostatočnou odbornou starostlivosťou a hrubo porušil svoje povinnosti vo vzťahu k preukázaniu príjmov a výdavkov žalovaného. V dôsledku hrubého porušenia ustanovenia § 7 ods. 1 s poukazom na § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. právny predchodca žalobcu nemohol zosplatiť úver. S konštatovaním absolútnej neplatnosti predčasného zosplatenia úveru právny predchodca žalobcu nemohol ani platne postúpiť pohľadávku voči žalovanému na žalobcu, keďže zákonnou podmienkou postupiteľnosti takejto pohľadávky v zmysle § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. bolo, aby išlo o pohľadávku po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo o pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, čo v tomto prípade splnené nebolo, keďže konečná splatnosť úveru

má byť až 20.06.2025. Nedodržanie zákonných podmienok postúpenia pohľadávky v zmysle ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch je na ťarchu veriteľa a nemôže ho zhojiť ani neplnenie povinnosti žalovaného splácať úver, ktorý predmetnú neplatnosť postúpenia nezavinil.

46. Ohľadne aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, keďže zákonnou podmienkou platného postúpenia pohľadávky v spotrebiteľských veciach je, aby išlo o pohľadávku, alebo jej časť, ktorá už je splatnou, že splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti bankovej pohľadávky v tomto prípade preukázané nebolo, a teda neboli splnené podmienky postúpenia pohľadávky na žalobcu podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia mal súd za to, že žaloba je z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zjavne nedôvodná, a preto ju v celom rozsahu zamietol.

47. K uzneseniu zo dňa 17.05.2023, ktorým súd pripustil zmenu žalobcu súd uvádza, že išlo o procesné rozhodnutie, ktoré nijako neosvedčovalo platnosť postúpenia pohľadávky a hmotnoprávnu aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu vstupujúceho do konania a nezbavovalo súd povinnosti ju skúmať. Skutočnosť, že do konania bol žalobca pripustený, nezbavovala súd povinnosti preskúmať ex offo zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky. Pri rozhodovaní o návrhu na zmenu strany sporu súd skúma, či ten kto zmenu navrhuje preukázal prevod alebo prechod práv alebo povinností, pričom pre účely tohto rozhodnutia stačí preukázanie, že nastala (formálno-právna) skutočnosť, ktorá môže mať podľa hmotného práva za následok prevod alebo prechod práv alebo povinností. Súd v tomto štádiu nie je oprávnený hodnotiť, či sú inak naplnené predpoklady pre takéto právne nástupníctvo z pohľadu hmotnoprávnej úpravy, t. j. neposudzuje prevod alebo prechod práv alebo povinností podľa hmotného práva v rozsahu zodpovedajúceho možnému záveru pre rozhodnutie vo veci samej. Neposudzuje, či podľa hmotného práva skutočne došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti lebo to je vyhradené až rozhodnutiu vo veci samej pri skúmaní vecnej legitímácie účastníka konania (viď tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 42/2011 zo dňa 20.12.2011). Súd teda pri rozhodovaní o zmene strany sporu hodnotí takýto návrh len z hľadísk, či návrh na zmenu bol podaný oprávnenou osobou, či sa tak stalo po podaní žaloby a osoba, ktorá má vstúpiť do konania na miesto žalobcu s tým súhlasila a či v návrhu tvrdená skutočnosť je podľa hmotného práva spôsobilá preukázať, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností. Ako vyplýva aj z uvedeného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/42/2011 zo dňa 20.12.2011, súd v rámci rozhodnutia podľa § 80 Civilného sporového poriadku nehodnotí právne úkony z hľadiska ich platnosti, lebo by išlo o posúdenie naplnenia predpokladov právneho nástupníctva z pohľadu hmotnoprávnej úpravy, a teda o riešenie predbežnej otázky dôležitej pre rozhodnutie vo veci samej. Platnosť postúpenia pohľadávky súd preto nebol oprávnený skúmať pri procesnom rozhodovaní o návrhu na zmenu žalobcu, pri ktorom na to objektívne ani nie je priestor a možnosť, keďže dokazovanie v zmysle § 188 ods. 1 Civilného sporového poriadku sa vykonáva až na pojednávaní, ale mohol tak urobiť až pri rozhodovaní vo veci samej.

48. O trovách konania žalovaného súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku. V danom prípade mal žalovaný plný úspech, keďže žaloba bola zamietnutá, a preto mu podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku vznikol nárok na priznanie plnej náhrady trov konania. Žalovaný však náhradu žiadnych trov konania neuplatnil, tieto mu ani zo spisu nevyplývajú, preto súd v zmysle § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku nevyhradil rozhodnutie o ich výške samostatnému uzneseniu, nakoľko by v ňom nebolo o čom rozhodovať, ale o nároku na náhradu trov konania priamo rozhodol tak, že náhradu trov konania žalovanému voči žalobcovi II. výrokom nepriznal (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26.10.2016, sp. zn. 6 Cdo/544/2015). Obdobne vo veci sp. zn. 7Cdo/14/2018 Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 28.02.2018 vyslovil, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Poprad.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.